

УДК 351:316.42:396.1

DOI <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2020-39-1-119-126>

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Татаренко Г.В., Колесник В.Е.

ANALYSIS OF EFFICIENCY OF IMPLEMENTATION OF LEGAL REGULATION MECHANISMS AND PROVISION OF GENDER POLICY IN UKRAINE AT THE MODERN STAGE

Tatarenko H.V., Kolesnyk V.E.

Анотація Актуальність обраної теми є очевидною, тому що гендерна рівність є однією з умов забезпечення суспільного розвитку. Перед суспільством постають нові виклики та можливості, які необхідно використовувати для подальшого розвитку. Гендерна політика є одним із пріоритетів державної внутрішньої політики, яка направлена на покращення життя людей. Дослідження цього питання обумовлене необхідністю впровадження державної гендерної політики як важливої умови розвитку демократичного суспільства і становлення гендерної рівності, де кожному громадянину забезпечується рівний доступ до інформації та знань, розширенню можливостей реалізації власного потенціалу, що сприяє суспільному і особистісному розвитку, підвищенню якості життя та створює умови для відкритого і прозорого державного управління. Метою дослідження є: здійснити теоретичний аналіз поняття «гендер»; проаналізувати засади та механізми формування державної гендерної політики; надати правову оцінку здійснення та закріплення гендерної політики в Україні; проаналізувати стан державної гендерної політики в Україні на місцевому та регіональному рівнях; охарактеризувати існуючі правові проблеми розвитку та впровадження гендерної політики в Україні; розробити пропозиції щодо вдосконалення правового забезпечення гендерної політики на сучасному етапі.

Ключові слова: *гендер, гендерна політика, гендерна дискримінація, гендерне право, гендерні відносини, гендерне законодавство*

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку правової системи України триває процес формування гендерного права - нової комплексної галузі права, що складається із правових норм та інститутів, якими встановлюються засоби забезпечення рівності прав людини незалежно від статі, а також передбачаються межі допустимих відмінностей у правах залежно від статі.

Останнім часом у світі відбувається процес освоєння гендера нового часу й відо-

браження його в чинному законодавстві різних галузей права. Діє тенденція до зближення гендерних процесів в юридичному вираженні, а саме - формування гендерного компонента в системі законодавства. Сьогодні світова юридична наука де далі більше говорить про гендерне право [1, с. 43].

Гендер є комплексною категорією, яка проходить крізь усі зрізи юридичної матерії та суспільного життя [2, с. 9]. Гендерний вимір правової площини характеризується пе-

редусім рівністю жіночої та чоловічої соціальних статей. Встановлення такої рівності на практиці вимагає подолання патріархальних стереотипів, статевої ієрархічності соціальних зв'язків, в яких чоловіки заздалегідь сприймаються як вищі за розумовими та фізичними здібностями істоти, їхня діяльність є найбільш значущою та пріоритетною порівняно з діяльністю жінок [3, с. 91].

Ступінь наукової розробленості. Вивченням природи та теоретичних засад гендеру займались Дж. Мані, Р. Дж. Столлер, А. Річ, М.Мід, Ж. Дельоз, М. Фуко, Бодріяр, Розі Брайдоті, Джудіт Батлер, Т. Де Лауретіс тощо. Серед вітчизняних вчених визначення категорії «гендер» та «гендерна політика» досліджували А.Фесенко, І. Бондаревська, Т. Даудова, Н. Сабат. Державна гендерна політика досліджувались Т.Мельник, Н.Грицяк., О.С.Арсентьєва, Л.В. Котова, Г.В. Татаренко, Н. Оніщенко тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. Взаємодія гендера і права має взаємозумовлений характер, оскільки, з одного боку, правова система включає гендерні відмінності та наділяє жінок і чоловіків певним соціальним статусом, а з іншого — існуючі гендерні стереотипи й усталена система гендерних відносин впливають на формування і реалізацію окремих правових інститутів і норм [4, с. 9].

В юриспруденції гендерне питання розглядається у двох площинах: з одного боку, це формальне закріплення рівності чоловіків і жінок шляхом встановлення рівних прав та можливостей у правових нормах (є питанням законотворчої діяльності); з іншого боку, практичне існування рівних умов реалізації наданих законом можливостей, втілення правових принципів і норм у повсякденній діяльності. Останнє є питанням правореалізаційної та правозастосовчої діяльності, що пов'язане з функціонуванням судових органів, місцевих та загальнодержавних інститу-

тів влади та органів місцевого самоврядування, а також усіх суб'єктів приватного права, включаючи кожного індивіда [4, с. 4].

Ми поділяємо думку українських дослідників гендерної сфери Н. Оніщенко, О. Матвієнко, М. Томашевської про те, що «оскільки гендерне право тільки перебуває на стадії становлення, на сьогодні залишаються невирішеними питання формування інфраструктури правового регулювання у сфері гендера, а саме: визначення інститутів, які здійснюватимуть вплив на гендерні процеси, методів та підходів такого регулювання, вдосконалення існуючих, відміна таких, що не відповідають принципу гендерної рівності, та прийняття нових егалітарних правових норм»[5, с. 20].

Можна зазначити, що норми вітчизняного гендерного права, здебільшого, носять спеціальний характер, що обумовлено наявністю в Україні патерналістського типу правового регулювання гендерних процесів, характерного ще для радянських часів. Оскільки в українському праві все ще зберігається цей тип правового регулювання, приписи його норм адресовані переважно жінкам як великій соціальній групі, стосовно яких вживається низка правових заходів — «позитивні дії» для зрівняння правового статусу жінок і чоловіків (наприклад, вагітні жінки, матері), або індивідуальним та колективним суб'єктам, які покликані забезпечувати рівноправ'я статей (державні та недержавні установи та організації, які працюють у сфері реалізації гендерної політики, їхні посадові особи).

У гендерному праві переважають регулятивні норми, які встановлюють права та обов'язки осіб у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків. Наявність охоронних норм у гендерному праві є незначною, що пояснюється його слабкорозвиненістю. Адже гендерне право як галузь права перебуває лише на етапі його форму-

вання. Так, наприклад, у ст. 24 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» з метою охорони права на гендерну рівність встановлено відповідальність за порушення законодавства України про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. У цій статті зазначається, що «особи, винні в порушенні вимог законодавства про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, несуть цивільну, адміністративну та кримінальну відповідальність згідно із законом». Проте, зокрема, у чинному законодавстві України не передбачено покарання за сексуальні домагання у тому сенсі, як надається визначення цього поняття у ст. 1 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», що це дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування [6]. Тому охоронні за своїм характером норми гендерного права поки є слабо ефективними та їх кількість є недостатньою для вирішення проблеми гендерної дискримінації.

Тому, говорячи про подальший розвиток галузі гендерного права потрібно говорити про посилення його правових інститутів.

Інститути гендерного права — це група взаємопов'язаних юридичних норм, що регулюють окремий вид гендерних відносин, сфера дії яких є досить багатоманітною та охоплює різні напрями щодо правового забезпечення та реалізації рівноправ'я статей; елемент системи гендерного права.

Як і гендерне право в цілому, інститути гендерного права формуються об'єктивно. Однією з ознак інститутів гендерного права є тривалість їх існування.

Характерним для інститутів гендерного права є їх функціонування фундаменталь-

них принципів гендерного права, а саме: гендерної рівності, недискримінації за статевою ознакою, застосування позитивних дій (позитивної гендерної дискримінації), подолання гендерної стереотипності тощо.

Можна виділити наступні інститути гендерного права:

–інститут прав людини, що включає субінститути загальних рівних прав і свобод людини незалежно від статевої ознаки (зокрема, право на працю, право на освіту) та спеціальних прав жінок і чоловіків, що обумовлені їх фізіологічними відмінностями (наприклад, репродуктивні права);

–інститут обов'язків, що включає субінститути загальних обов'язків людини відповідно до принципу рівноправ'я статей (наприклад, у п. 4 ст. 53 Сімейного кодексу України закріплено обов'язок дружини та чоловіка спільно дбати про матеріальне забезпечення сім'ї) [7] та спеціальних обов'язків жінок і чоловіків, обумовлених їх фізіологічними відмінностями (наприклад, у п. 2 ст. 6 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» зазначається про обов'язкову строкову військову службу для чоловіків, що не вважається дискримінацією за ознакою статі) [6];

–інститут гендерних правовідносин, субінститутом якого є, наприклад, правовідносини між роботодавцем та працівниками у сфері забезпечення рівноправ'я статей (рівна оплата праці, охорона праці жінок як позитивна дискримінація тощо). Варто підкреслити, в українському гендерному праві інститут гендерних правовідносин у виборчій сфері заперечує існування субінститута гендерного квотування, характерного для Скандинавських та інших країн Європейського Союзу. Згідно із вітчизняним законодавством жінки визнаються рівноправними із чоловіками у громадсько-політичній сфері і наявність застосування таких квот, наприклад, як 40/60

вважається недоцільним. Попри те, варто зазначити, що Верховна Рада України і досі залишається переважно «чоловічим парламентом»;

–інститут гендерної правотворчості із його тубінститутом гендерно-правової експертизи;

–інститут гендерних правопорушень, що включає такі субінститути, наприклад, як гендерні злочини (зокрема, торгівля жінками та експлуатація проституції), гендерні проступки (сексуальні домагання, дискримінуюча гендерна реклама тощо);

–інститут гендерного правопорядку, наприклад, із тубінститутом парламентського контролю за дотриманням рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

–інститут гендерно-правової відповідальності, що являє собою юридичну відповідальність за порушення законодавства про гендерну рівність та призводить до соціо-статевої дискримінації (наприклад, відповідальність роботодавця за звільнення вагітної жінки);

–інститут застосування «позитивних дій» щодо вагітних жінок та жінок-матерів, які відбувають покарання за скоєння злочинів. Так, вчинення злочину жінкою у стані вагітності є обставиною, що пом'якшує покарання (ст. 66 Кримінального кодексу України). Вагітні жінки і жінки, які мають дітей віком до 7 років, за наявності умов, вказаних у ст. 79, можуть бути звільнені від відбування покарання з випробуванням. Встановлено певні особливості відбування покарання жінками у кримінально-виконавчих установах;

–правовий інститут, як праця жінок, досліджується як нормами трудового права, так і нормами гендерного права (у контексті забезпечення рівноправ'я статей працюючих жінок);

–інститут сексуальних домагань, що на даний час в Україні розглядається виключно з позицій норм гендерного права. Слід зазна-

чити, що в українському гендерному праві на відміну від гендерного права країн із паритетною демократією відсутнім є такий галузевий правовий інститут, як інститут омбудсмена з рівних можливостей. Наприклад, у Литві цей інститут так і називається, в Німеччині — уповноважений у справах рівності, а в Словенії — адвокат із рівних можливостей для жінок і чоловіків. В Україні близьким до нього є інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, який є міжгалузевим, оскільки він регулюється, з одного боку, нормами конституційного права (Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»), з іншого — нормами гендерного права (Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»);

–інститут гендерного насильства, що включає такі субінститути, як насильство щодо жінок та насильство щодо чоловіків;

–інститут гендерного права встановлюються рівні права та можливості жінок і чоловіків у різних сферах гендерних правовідносин. Наприклад, інститут гендерних правовідносин у сфері праці, зокрема, із таким його субінститутом, як застосування роботодавцями позитивних дій, спрямованих на досягнення збалансованого співвідношення жінок і чоловіків у різних сферах трудової діяльності, а також серед різних категорій працівників;

–інститут кримінальної відповідальності за порушення рівноправності жінок і чоловіків. Так, згідно зі ст. 161 Кримінального кодексу України пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознакою статі розглядається як злочин, за скоєння якого встановлено різні види покарань, найтяжчим з яких є позбавлення волі строком на 5 років [8]. Передбачена даною статтею кримінальна відповідальність є однією з гарантів рівноправності жінок і чоловіків. Установчі (органі-

заційні) інститути гендерного права — це ті його інститути, що закріплюють, засновують, визначають правове становище (статус) тих чи інших органів, організацій, посадових осіб, наділених компетенцією забезпечувати рівні прав та можливості жінок і чоловіків.

До установчих інститутів гендерного права слід віднести інститути:

–органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які поряд із різними напрямками своєї діяльності, наділені повноваженнями й у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків(Верховна Рада України, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Кабінет Міністрів України, правоохоронні та судові органи тощо);

–спеціалізованих державних органів та установ, що безпосередньо займаються поліпшенням становища жінок та питанням рівності жінок і чоловіків (спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, уповноважені особи (координатори) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування);

–освітніх установ та інших юридичних осіб (підприємств, організацій та установ усіх форм власності), керівники або уповноважені ними органи зобов'язані створювати рівні можливості жінок і чоловіків, запобігати проявам переслідування, сексуальних домагань або дискримінації за ознакою статі;

–об'єднань громадян, метою яких є сприяння впровадженню рівних можливостей жінок та чоловіків в усіх сферах життєдіяльності суспільства(політичні партії, громадські організації тощо).

Висновки. Підсумовуючи викладене вище, можна констатувати, що у вітчизняному гендерному праві вже сформувалася певна його система із основними структурними

елементами - нормами та інститутами гендерного права. За своїми функціональними характеристиками вказані елементи є багатоманітними та охоплюють різні сфери правового регулювання щодо забезпечення рівноправ'я жінок і чоловіків.

Специфічною рисою гендерного права є те, що усі його норми переслідують лише одну мету - забезпечення рівноправ'я статей. На відміну від гендерного права країн із високорозвиненою паритетною демократією (Скандинавські країни), особливістю вітчизняного гендерного права є те, що його норми здебільшого носять спеціальний характер, що обумовлено наявністю в Україні патерналістського типу правового регулювання гендерних процесів, характерного ще для радянських часів.

Для гендерного права характерним є домінування матеріальних інститутів над процесуальними інститутами. Специфікою гендерного права є наявність широкого кола міжгалузевих інститутів, що пояснюється його комплексним характером. У гендерному праві знайшли своє застосування також регулятивні, охоронні та установчі (організаційні) інститути.

Отже, ефективне функціонування інститутів гендерного права можливе після комплексного впровадження гендерної складової в законотворчу діяльність шляхом визначення загальних підходів до регулювання гендерних процесів як родових стосовно гендерної складової в певних галузях законодавства.

В ідеалі система нормативно-правових актів з гендерних питань, які приймає вищий законодавчий орган — Верховна Рада України, повинна складатися з трьох основних блоків: по-перше, міжнародних договорів та конвенцій, ратифікованих Верховною Радою України, по-друге, спеціального гендерного законодавства, по-третє, галузевих законів, окремі норми яких вирішують гендерні пи-

тання в тій чи іншій галузі. Нині в Україні немає спеціального закону з питань гендерної рівності, який би визначав національні принципи та підходи до цього питання і став ланкою, що гармонізує національне законодавство з міжнародно-правовими актами.

Таким чином, для прогресивного розвитку української правової системи у сфері регулювання гендерних відносин необхідно розробити національну концепцію гендерного законодавства, яка б визначила форми закріплення та послідовність становлення інституту гендеру у вітчизняному праві.

Гендерна політика розглядається як інтегральна частини всіх державних політик, яка об'єднує на своїй платформі державний апарат, міжнародне співтовариство і широкі верстви суспільства. Від успіху її реалізації залежить рівень соціальної згуртованості населення, розвитку, рівності та миру.

Гендерний підхід все більше проникає в сфери державного врядування й управління та займає особливу роль в концепції розбудови держави та доброго врядування.

Вивчення зарубіжного досвіду показало, що країнами, які досягли найбільших успіхів у процесі впровадження гендерних принципів, є Європейський Союз та його лідери у встановленні гендерної політики – Фінляндії та Швеції. Саме на їх прикладах було розглянуто правове регулювання гендерної політики.

У політиці забезпечення гендерної рівності Європейська Комісія застосовує так званий подвійний підхід: втілення політики «гендерної пріоритетності» та ініціювання спеціальних заходів. Основними правовими інструментами впровадження гендерної політики серед європейських країн стали: гендерне квотування, правове забезпечення реалізації гендерної політики в трудових процесуальних відносинах, створення передумов для розвитку громадянського суспільства.

Не дивлячись на те, що в Україні існує досить розвинена система нормативно-правових актів у сфері гендерної політики, існує дуже багато прогалин у законодавчому регулюванні цього питання. Це пов'язано, перш за все, із відсутністю повного теоретичного та понятійного апарату, єдиної сталої системи термінів і дефініцій, гендерного права як самостійної галузі, гендерних правовідносин, єдиного спеціального закону з питань гендерної рівності, який би визначав національні принципи та підходи до цього питання і став ланкою, що гармонізує національне законодавство з міжнародно-правовими актами.

Важливим у реалізації стратегічних завдань гендерної політики в Україні є його розвиток на місцевому та регіональному рівнях.

Нами було визначено, що гендерна політика на місцевому та регіональному рівнях – це складова державної гендерної політики, що спрямована на утвердження гендерної рівності в органах державної влади шляхом реалізації гендерної паритетності у владних структурах і досягнення гендерно збалансованої участі у прийнятті управлінських рішень на регіональному та місцевому рівнях.

Також проаналізовані моделі та інструменти впровадження державної гендерної політики на місцевому та регіональному рівні в Україні, зокрема визначено місце Луганської області серед інших областей України.

На виконання Національний план дій з виконання Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 прийнято 18 регіональних планів дій, ще 7 областей включили питання «жінки, мир, безпека» у інші обласні програми.

Дієвій програм та проєктів у сфері гендерної рівності підтверджується дослідженням Національного демократичного інституту в Україні, виконане у 2018 році. За результатами якого 77% українців стверджують, що

рівність між чоловіками та жінками важлива для них. 71% респондентів вважають, що чоловіки та жінки мають бути рівною мірою залучені до сімейного життя, і лише 40% погоджуються, що поточна ситуація є такою.

Як бачимо, гендерна політика в Україні отримала свій розвиток як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. Однак, темпи її розвитку все ще залишаються повільними, оскільки існує багато проблем для її реалізації, які потребують негайного вирішення.

Як бачимо, ефективна гендерна політика здатна змінити саму суть державної політики, зробити її більш прозорою та гендерно збалансованою. Гендерна політика створює сприятливі умови для розвитку демократичної держави, поліпшення інвестиційного клімату та економічного зростання, оскільки таким чином використовується максимально ефективно людський ресурс країни, долається соціальна несправедливість щодо розподілу владних повноважень в соціумі, відкриваються можливості для більш збалансованого розпорядження матеріальними ресурсами держави, що, у свою чергу знижує рівень конфліктності в суспільстві.

Література:

1. Мельник Т. М. Міжнародний досвід гендерних перетворень / Т. М. Мельник. – К.: Логос, 2004. – 320 с.
2. Оніщенко Н. Гендерні правовідносини: поняття, сутність, природа та значення / Н. Оніщенко, О. Матвієнко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. – Вип. 28. – С. 2-10.
3. Оніщенко Н. Правове регулювання гендерних процесів в Україні: стан та перспективи розвитку / Н. Оніщенко, М. Томашевська // Держава і право. Юрид. і політ. наук: зб. наук. пр. – К.: Ін-т держав і прав ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. – Вип. 28. – С. 3-10.
4. Оніщенко Н. Гендерні правовідносини: поняття, сутність, природа та значення / Н. Оніщенко, О. Матвієнко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – К.: Ін-т держави і

права ім. В. М. Корецького НАН України, 2006. – Вип. 33. – С. 90–96.

5. Оніщенко Н. Гендерно чутлива політика як спосіб подолання правового нігілізму / Н. Оніщенко, О. Матвієнко, М. Томашевська // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. – Вип. 30. – С. 18–25.

6. Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.

7. Сімейний кодекс України: Кодекс від 10.01.2002 № 2947-III [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

8. Кримінальний кодекс України: Кодекс від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

References:

1. Melnyk T. M. Mizhnarodnyj dosvid gendernyx peretvoren / T. M. Mel'ny`k. – K.: Logos, 2004. – 320 s.
2. Onishhenko N. Genderni pravovidnosyny: ponyattya, sutnist, pryroda ta znachennya / N. Onishhenko, O. Matviyenko // Derzhava i pravo. Yuryd. i polit. nauky`: zb. nauk. pr. – K.: In-t derzhavy i prava im. V.M. Koreczkogo NAN Ukrayiny`, 2005. – Vy`p. 28. – S. 2-10.
3. Onishhenko N. Pravove reguluvannya gendernyx procesi v Ukrayini: stan ta perspektyvy rozvytku / N. Onishhenko, M. Tomashevsk // Derzhav i pravo. Yuryd. i polit. nauk: zb. nauk. pr. – K.: In- derzhav i prav im. V. M. Koreczkogo NAN Ukrayiny`, 2005. — Vy`p. 28. — S. 3-10.
4. Onishhenko N. Genderni pravovidnosyny`: ponyattya, sutnist`, pryroda ta znachennya / N. Onishhenko, O. Matviyenko // Derzhava i pravo. Yury`d. i polit. nauky` : zb. nauk. pr. — K.: In-t derzhavy i prava im. V. M. Korecz`kogo NAN Ukrayiny`, 2006. — Vy`p. 33. — S. 90–96.
5. Onishhenko N. Genderno chutlyva polityka yak sposib podolannya pravovogo nigilizmu / N. Onishhenko, O. Matviyenko, M. Tomashevsk // Derzhava i pravo. Yuryd. i polit. nauky` : zb. nauk. pr. — K.: In-t derzhavy` i prava im. V. M. Koreczkogo NAN Ukrayiny`, 2005. — Vy`p. 30. — S. 18–25.

6. Pro zabezpechennya rinvnyx prav i mozhlvostej zhinkov i cholovikiv: Zakon Ukrayiny` vid 08.09.2005 r. # 2866-IV [Elektronnyj resurs] // Oficijnyj sajт Verhovnoyi Rady` Ukrayiny`. - Rezhy`m dostupu do resursu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>.

7. Simejnyj kodeks Ukrayiny`: Kodeks vid 10.01.2002 # 2947-III [Elektronnyj resurs] // Oficijnyj sajт Verhovnoyi Rady` Ukrayiny`. - Rezhy`m dostupu do resursu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

8. Kryminalnyj kodeks Ukrayiny`: Kodeks vid 05.04.2001 # 2341-III [Elektronnyj resurs] // Oficijnyj sajт Verhovnoyi Rady` Ukrayiny`. - Rezhy`m dostupu do resursu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

Tatarenko H.V., Kolesnyk V.E. Analysis of efficiency of implementation of legal regulation mechanisms and provision of gender policy in ukraine at the modern stage. – Article.

The relevance of the chosen topic is obvious, as gender equality is one of the conditions for ensuring social development. Society is facing new challenges and opportunities that need to be used for further development. Gender policy is one of the priorities of the national domestic policy aimed at improving people's lives. The study of this issue is conditioned by the need to introduce state gender policy as an important condition for the development of a democratic society and the development of gender equality, where equal access to information and knowledge is provided to every citizen, enhancing the possibilities of realizing their own potential, contributing to social and personal development, improving quality of life. for open and transparent government. The purpose of the article is to: carry out a theoretical analysis of the concept of gender; to analyze the principles and mechanisms of state gender policy formation; provide a legal assessment of the implementation and consolidation of gender policy in Ukraine; analyze the state gender policy in Ukraine at local and regional levels; to characterize the existing legal problems of the development and implementation of gender policy in Ukraine; to develop proposals to improve the legal support for gender policy at the current stage.

Key words: gender, gender policy, gender discrimination, gender law, gender relations, gender legislation

Tatarenko G.V., Kolesnik V.E. Анализ эффективности внедрения механизмов правового регулирования и обеспечения гендерной политики в Украине на современном этапе. - Статья.

Актуальность выбранной темы очевидна, так как гендерное равенство является одним из условий обеспечения социального развития. Общество сталкивается с новыми проблемами и возможностями, которые необходимо использовать для дальнейшего развития. Гендерная политика является одним из приоритетов национальной внутренней политики, направленной на улучшение жизни людей. Изучение этого вопроса обусловлено необходимостью введения государственной гендерной политики как важного условия развития демократического общества и развития гендерного равенства, где каждому гражданину предоставляется равный доступ к информации и знаниям, что расширяет возможности реализуя собственный потенциал, способствуя социальному и личностному развитию, улучшая качество жизни. для открытого и прозрачного правительства. Целью статьи является: провести теоретический анализ понятия пола; проанализировать принципы и механизмы формирования государственной гендерной политики; обеспечить правовую оценку реализации и консолидации гендерной политики в Украине; анализ государственной гендерной политики в Украине на местном и региональном уровнях; охарактеризовать существующие правовые проблемы разработки и реализации гендерной политики в Украине; разработать предложения по совершенствованию правового обеспечения гендерной политики на современном этапе.

Ключевые слова: гендер, гендерная политика, гендерная дискриминация, гендерное право, гендерные отношения, гендерное законодательство

Авторська довідка:

Tatarenko Galina Viktorivna – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри конституційного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Kolesnik Valentyna Eduardivna – магістр права, заступник директора Департаменту - начальник управління зовнішніх зносин, промощії та інноваційного розвитку Луганської обласної державної адміністрації

Стаття надійшла до редакції 10 лютого 2020 р.

